

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

18 października 2024

Nr 21 (1105)

ISSN: 1234-1764

GALA SPORTU CIESZYŃSKIEGO

Wręczenie nagród za wysokie
osiągnięcia sportowe.

S. 4-5 »

INAUGURACJA UTW

Jubileuszowa Inauguracja Roku
Akademickiego 2024/2025 UTW.

S. 6 »

GRADUATION PROJECTS 2024

23. edycja przeglądu najlepszych
prac dyplomowych z grafiki
użytkowej i wzornictwa.

S. 7 »

ODŁÓŻ TELEFON I ŻYJ!

Akcja polegająca na wymalowaniu
przy przejściach dla pieszych
ostrzegawczych napisów.

S. 15 »

BUDŻET OBYWATELSKI Cieszyn 2025

RUSZA GŁOSOWANIE NA PROJEKTY! WIĘCEJ – s. 2, s. 19

Głosujemy!

od 21 października do 3 listopada 2024

Zmieniajmy wspólnie Cieszyn!

Burmistrz Cieszyna

Drogie Mieszkanki i Mieszkańcy Cieszyna!

Już w poniedziałek (21 października) rozpocznie się głosowanie na projekty zgłoszone do tegorocznego Budżetu Obywatelskiego, które potrwa do 3 listopada br. W tym roku na Budżet Obywatelski przeznaczono 500 tysięcy złotych, a szacunkowy koszt realizacji jednego projektu, nie powinien przekraczać kwoty 250 000,00 zł. To daje naprawdę duże możliwości działania, a pomysły, jak pokazują poprzednie edycje, są naprawdę ciekawe i co ważne, wskazują na realne potrzeby mieszkańców.

Zachęcam do oddania swojego głosu i tym samym zdecydowania na co przeznaczyć pulę pieniędzy z budżetu gminy, wybierając spośród projektów zgłoszonych przez mieszkańców.

„Murale po cieszyńsku”, „Renowacja zabytkowego kamiennego krzyżyka na Placu Św. Krzyża w Cieszynie”, „Siatkówka plażowa w Krasnej”, „Ja parkuję, Ty parkujesz, My parkujemy”, Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 7 w Cieszynie”, „Mnisztwo – dzieciom” i wiele, wiele innych projektów to efekt minionych lat i zrealizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego pomysłów i planów, które zgłosili mieszkańcy. Przed nami kolejne.

Zachęcam do zapoznania się z projektami dopuszczonymi do głosowania, których opis znajduje się na stronie <https://cieszyn.budzetobywatelski.pl/>, a poniżej pozwolę sobie je pokrótce streścić.

Projekt „**Szwarny gym na dworze**” – zakłada budowę nowoczesnej siłowni plenerowej na terenie Cieszyna, pomiędzy ulicami gen. Hallera, Śniegonia i Tomanka. Siłownia zostanie wyposażona w urządzenia do ćwiczeń na świeżym powietrzu. Celem projektu jest promowanie aktywności fizycznej, troska o

zdrowie oraz integracja społeczności lokalnej.

Projekt „**Filmoteczka**” – to wyjątkowe pokazy filmowe, prelekcje, analizy i dyskusje przygotowane przez ekspertów z różnych dziedzin (m.in. filmoznawcy, socjologzy, psychologzy czy kulturoznawcy), realizowane w ramach cykli tematycznych dostosowanych do wskazanych etapów edukacyjnych. Projekt zakłada prezentowanie wartościowych filmów dopasowanych do poszczególnych grup wiekowych w Kinie Piast, jednorazowo dla ok. 200 widzów.

Projekt „**Mamo – znajdź swój wenty!**” – zakłada zorganizowanie rocznego wsparcia dla cieszyńskich mam, które potrzebują i deklarują chęć udziału w nim w celu lepszego zrozumienia siebie w roli mamy i kobiety, w celu polepszenia komunikacji z dzieckiem/dziećmi przy zachowaniu szacunku do potrzeb i granic zarówno własnych, jak i granic dzieci oraz małżonka/partnera. Projekt zakłada utworzenie dwóch grup uczestniczek – popołudniowej i popołudniowej, aby każda mama mogła skorzystać z oferowanej, bezpłatnej pomocy. Przewiduje on roczny cykl 12 spotkań dla każdej z grup liczących maksymalnie po 15 uczestniczek (1 spotkanie każdego miesiąca).

Projekt „**Kalisteniczny Park Wspólnego Treningu**” – plac do Kalisteniki jest nowatorską alternatywą dla biernego spędzania czasu w domu. Projekt zakłada wybudowanie kompleksu składającego się ze stanowisk umożliwiających aktywne spędzanie czasu przez młodych mieszkańców Cieszyna. Inwestycja zakłada wybudowanie klasycznej siłowni kalistenicznej na świeżym powietrzu, na terenie osiedla Bobrek Zachód, na nieużytkowanym terenie starego boiska z satysfakcjonującą liczbą urządzeń takich jak drążki, drabinki czy poręcze wykonane ze stali nierdzewnej. Autorom projektu przyświeca idea promocji zdrowego trybu życia.

Projekt „**O! Hallera!**” – **Leśna strefa ciszy i relaksu w centrum Cieszyna** – celem projektu jest wykorzystanie zaodrzwionego unikatowego terenu przy ul. Hallera w Cieszynie, a głównym założeniem jest udostępnienie go mieszkańcom. Projekt zakłada wyznaczenie i utwardzenie ścieżek i wzbogacenie terenu o elementy małej architektury oraz uporządkowanie

istniejących założeń zielonych, zarówno wizualnych, jak i funkcjonalnych. Zagospodarowanie skweru poprzez utworzenie tam cichej strefy zabaw i wypoczynku pełnić będzie funkcję bezpiecznego „podwórka”, gdyż skwer widoczny jest z okien bloków stojących przy ul. Hallera 6, Tomanka i Śniegonia. Otwarcie zielonej części skweru z pewnością wzmocni integrację mieszkańców. W ramach projektu powstanie leśny domek, bujaki, karuzela, hamaki i gra edukacyjna. Z myślą o osobach dorosłych miejsce zostanie wyposażone w meble wypoczynkowe: stół piknikowy, ławki, huśtawkę ramową dwuosobową i koszyk do segregacji śmieci.

Kto może zagłosować na projekt w ramach Budżetu Obywatelskiego? W głosowaniu udział biorą mieszkańcy Cieszyna, poprzez wypełnienie interaktywnego formularza dostępnego na stronie internetowej <https://cieszyn.budzetobywatelski.pl/>. Każdy mieszkaniec Cieszyna może zagłosować tylko jeden raz i wypełnić wyłącznie jeden formularz do głosowania. W przypadku braku dostępu do Internetu, mogą Państwo – w celu oddania głosu, skorzystać z komputera z dostępem do Internetu w Urzędzie Miejskim w Cieszynie (ul. Rynek 1), oraz w jednostkach wymienionych poniżej:

- Biblioteka Miejska w Cieszynie, ul. Głęboka 15
- Filia Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, ul. Wąska 2
- Filia Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, ul. Cieńciały 1
- Filia Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, ul. Kamienna 3c
- Filia Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, ul. Srebrna.

Oddanie głosu będzie możliwe w godzinach otwarcia wymienionych placówek.

Przyznam, że wybór projektu w Budżecie Obywatelskim to dla mnie zawsze bardzo emocjonujący moment, ale też przeświadczenie, że każda podjęta decyzja, w postaci oddanego głosu, to wyrażenie chęci do wprowadzenia zmian. W tym miejscu chciałabym bardzo podziękować wszystkim, którzy wzięli udział w poprzednich edycjach – zarówno tym, którzy inicjowali projekty, jak i tym, którzy głosowali na nie.

Szanowni Państwo – zmieniajmy wspólnie Cieszyn. Zachęcam do oddania swojego głosu na wybrany projekt. ♦

Umowa na **rozbudowę ulicy Hażlaskiej** w Cieszynie podpisana!

W zakres tego zadania wchodzi w szczególności rozbudowa drogi i rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej, przebudowa kolidującej infrastruktury technicznej (sieć teletechniczna elektryczna i wodociągowa), podziały nieruchomości zajętych pod rozbudowywaną drogę.

Długość odcinka ulicy Hażlaskiej przewidzianej do przebudowy wynosi 1471,12m.

Zakres rozbudowy obejmuje:

- wykonanie jezdni o nawierzchni bitumicznej i szerokości 5,0m na całym odcinku,
- wykonanie wyniesionych skrzyżowań i przejść dla pieszych (nawierzchnia z kostki betonowej),
- wykonanie chodników dla pieszych o nawierzchni z kostki betonowej i szerokości 2,0m (2,23m z krawężnikiem i obrzeżem betonowym) na odcinku od skrzyżowania z ul. Św. Jerzego do skrzyżowania z ul. Folwarczną,
- wykonanie drogi dla pieszych i rowów o nawierzchni bitumicznej (3,33m z krawężnikiem i obrzeżem betonowym) na odcinku od skrzyżowania z ul. Folwarczną do końca opracowania,
- wykonanie poboczy z destruktu bitumicznego o szer. 50cm,
- wykonanie odcinkowych poboczy z kostki betonowej o szerokości zmiennej,
- przebudowę zjazdów na posesje o nawierzchni z kostki betonowej, kolor grafitowy,
- przebudowę zatok postojowych,
- rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej

odwadniającej drogę,

- budowę oświetlenia ulicznego – doświetlenie projektowanych przejść dla pieszych,
- przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej – sieci teletechnicznej,
- przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej – sieci energetycznej,
- przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej – sieci wodociągowej,
- podziały nieruchomości zajętych pod rozbudowywaną drogę.

Wykonawcami robót jest konsorcjum firm: Instal Cymorek Spółka z o.o. – lider konsorcjum, z siedzibą w Kiczycach przy ul. Pierścieckiej 73 oraz Auto – Trans Asfalty Sp. z o.o. – partner konsorcjum, z siedzibą w Gierałtowicach przy ul. Ks. Roboty 80.

Wartość robót: 13.170.769,08 zł brutto,

W tym: 9.000.000,00 zł – środki finansowe z Rządowego Funduszu Polskiego Ład Program Inwestycji Strategicznych, 4.170.769,08 zł – środki finansowe Gminy Cieszyn.

Termin wykonania: 11 miesięcy od dnia zawarcia umowy. ♦

RED.

fot. W. Wandzel

Renowacja **po-** **mnika księcia** **Mieszka I**

Jak informuje Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie w dniu 30.09.2024 r. została podpisana umowa na renowację pomnika księcia Mieszka I uszkodzonego w wyniku upadku w 2022 roku.

Zakres prac obejmuje:

- naprawę i renowację rzeźby z brązu
 - renowację kamiennych części pomnika
- Zadanie zrealizowane zostanie przez firmę Agnieszka Trzós AT Pracownia Konserwacji Zabytków.

Przewidywany termin **ukończenia prac to 30.06.2025 r.** ♦

KPM

fot. Google Maps

Za nami **Gala Sportu Cieszyńskiego**

13 października 2024 roku w sali widowiskowej Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”, odbyła się uroczysta Gala Sportu Cieszyńskiego, podczas której wręczone zostały wyróżnienia, stypendia i nagrody Miasta Cieszyna za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w 2023 roku. Sportowcy, trenerzy i działacze sportowi odebrali z rąk Burmistrz Miasta Cieszyna – Gabrieli Staszkiwicz oraz I-go Zastępcy – Krzysztofa Kasztury pamiątkowe dyplomy i statuetki.

– „Dlaczego człowiek zajmuje się sportem? Bo sport opowiada historię”. I zawsze w centrum tej historii znajduje się ludzka wytrwałość, praca, poświęcenie i motywacja, która daje siłę napędową oraz energię do działania, ale przede wszystkim miłość do tego, co się robi, bo sukces – Wy, wiecie o tym najlepiej, nigdy nie jest dziełem przypadku – mówiła tego dnia Burmistrz Miasta Cieszyna, podkreślając, że dzień ten jest niewątpliwie wyjątkowym spotkaniem, czasem podziękowań, gratulacji i podsumowań, któremu towarzyszy radość i dumą, ale ma jeszcze jeden piękny wydźwięk pisze ciąg dalszy historii cieszyńskiego sportu, dopisując na jej kartach – kolejne nazwiska wspaniałych ludzi, dla których sport jest prawdziwą pasją, a jego ścieżki prowadzą do wyjątkowych sukcesów.

– Sukcesów, za którymi stoi ogromny wysiłek, a rekordy, wysokie wyniki, wymagające samozaparcia treningi, ale też porażki – stanowią pewien etap w drodze na szczyt oraz inspirację dla wielu, wielu osób. Zatem

niech będzie mi wolno złożyć dziś na Państwa ręce serdeczne gratulacje i słowa podziękowania, za to, że możemy być świadkami Waszych licznych i wspaniałych sukcesów. I, że dzięki Wam sport w naszym mieście stanowi ważny społecznie obszar życia – podkreślała Gabriela Staszkiwicz, dodając – Pełni dumy, doceniając trud zdobytego zwycięstwa oraz wkład w promocję Miasta Cieszyna – w imieniu mieszkańców i własnym – życzę Wam, by przegoda ze sportem zawsze przynosiła oczekiwaną radość i zadowolenie, a jej owocem były upragnione zwycięstwa. Ale też, by wzbudzała apetyt na sięganie po więcej.

Nagrody Miasta Cieszyna przyznawane zostały w następujących kategoriach: Sportowiec Roku, Trener Roku, Sportowy Wyczyn Roku, Sportowa Nadzieja Roku i za całokształt działalności sportowej.

■ Sportowiec Roku: **Roksana Bączek** (karate), **Iga Płoskonka** (karate), **Maja Wysocka** (sport mażoretkowy)

■ Trener Roku: **Piotr Szymala** (KS Shindo Cieszyn)

■ Sportowy Wyczyn Roku: **Anna Bodnar** –

medalistka mistrzostw Polski w lekkoatletyce.

■ Sportowa Nadzieja Roku: **Alicja Czyżewska** (sport mażoretkowy)

■ Całokształt działalności sportowej: **Janusz Rokicki** – Prezes IKS Cieszyn, instruktor i trener LA. Wielokrotny medalista mistrzostw świata. Trzykrotny medalista Igrzysk Paralimpijskich.

■ Stypendyści:

Ivo Aszkiewicz – Członek koszykarskiej kadry wojewódzkiej

Łukasz Balcer – Członek koszykarskiej kadry wojewódzkiej

Oliwier Botorek – Członek koszykarskiej kadry narodowej

Lilianna Duraj – Medalistka mistrzostw Polski w judo

Marek Freiwald – Medalista mistrzostw Polski w lekkiej atletyce – pchnięcie kulą

Bartosz Holisz – Członek koszykarskiej kadry wojewódzkiej

Wiktoria Krystek – Uczestniczka mistrzostw świata w karate

Samuel Kuczera – Medalista mistrzostw Polski w koszykówce Członek koszykarskiej kadry wojewódzkiej

Emma Kulig – Medalistka mistrzostw Polski w tyżwiarstwie figurowym

Varvara Kurkurina – Medalistka mistrzostw Europy w sporcie mażoretkowym

Celina Rozenkiewicz – Medalistka mistrzostw Europy w sporcie mażoretkowym

Jeremiasz Santarius – Medalista mistrzostw Polski w koszykówce. Członek koszykarskiej kadry wojewódzkiej

Lena Santarius – Medalistka pucharu Polski w karate kyokushin

Julia Słobodzian – Medalistka pucharu Polski w judo

Mikołaj Słobodzian – Medalista mistrzostw Polski w tyżwiarstwie figurowym

Piotr Szafarczyk – Uczestnik mistrzostw świata w karate

Nadia Yacoubi – Medalistka pucharu Polski w judo

Stypendyści – Wyróżnieni:

Michał Buzek – Medalista mistrzostw Polski w hokeju na trawie

Filip Chitryniowicz – Uczestnik mistrzostw Europy w karate

Tymoteusz Czernik – Uczestnik mi-

strzostw Europy w karate

Franciszek Janiczek – Uczestnik mistrzostw Europy w karate

Julia Jarco – Medalistka mistrzostw Polski w łyżwiarstwie figurowym

Juliana Jurczyk – Medalistka ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w boksie

Bartosz Loter – Medalista mistrzostw Polski w pływaniu

Grzegorz Madzia – Medalista mistrzostw Polski w lekkiej atletyce – pchnięcie kulą

Wiktor Makuła – Członek kadry narodowej

Tymoteusz Płatek – Medalista ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w snowboardzie

Patryk Spyra – Medalista mistrzostw Polski w ju-jitsu

Alicja Zgliczyńska – Medalistka pucharu Polski w judo

Wyróżnieni:

Łukasz Biegun – Uczestnik mistrzostw

Polski w siłowaniu na rękę

Łukasz Brudny – Podopieczni trenera zdobyli medalowe miejsca na mistrzostwach Polski i ogólnopolskiej olimpiadzie młodzieży w boksie

Maria Juroszek – Medalistka mistrzostw świata w siłowaniu na rękę

Arkadiusz Lipa – Medalista mistrzostw Polski i pucharu Polski w ju-jitsu. Podopieczni trenera zajęli medalowe miejsca w mistrzostwach Polski i w pucharze Polski. Zawodnicy są członkami kadry narodowej

Jakub Pijanowski – Medalista mistrzostw Polski w judo. Medalista pucharu Polski w ju-jitsu

Oliwier Szajter – Medalista mistrzostw Polski w ju-jitsu

Podczas Gali wręczone zostały także nagrody dla rywalizujących w Lidze Tenisa Ziemnego Cieszyn 2024 oraz za rywaliza-

cję w ramach Rowerowej Stolicy Polski. Klasyfikacja Amatorskiej Ligi Tenisa Ziemnego:

3 miejsce – **Paweł Wróbel**

2 miejsce – **Petr Herda**

1 miejsce – **Zbigniew Prochner**

Klasyfikacja Pucharu Rowerowej Stolicy Polski:

Kategoria Rowerzystki:

3 miejsce – **Agnieszka Rygiel** (565,03 km)

2 miejsce – **Ania Gańczarczyk** (711,90 km)

1 miejsce – **Anna Borowska** (1 272,09 km)

Kategoria Rowerzyści:

3 miejsce – **Remigiusz Ciupek** (1 573,02 km)

2 miejsce – **Marcin Kluz** (1 813,49 km)

1 miejsce – **Daniel Pipień** (2 400,01 km) ♦

BSK

Uroczystość z okazji **Dnia Edukacji Narodowej**

Występem duetu GM – Project w składzie: Gabriela Szymańska i Michał Kasztura rozpoczęto w dniu 9 października w sali widowiskowej COK uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Zebranych gości powitała Burmistrz Miasta Cieszyna – Gabriela Staszkiwicz, która życzyła wszystkim tym, którzy pracują w oświacie i podejmują codzienny twórczy trud, związany z wychowaniem i kształceniem młodego pokolenia, by w procesie tym nigdy nie zabrakło satysfakcji z wypełniania tej pięknej i ważnej misji pedagogicznej, ale też by nigdy nie zabrakło tak potrzebnego uznania, w oczach uczniów i ich rodziców.

– Praca każdego z Was, Drodzy Państwo zasługuje na najwyższy szacunek i największą wdzięczność – podkreślała – Ufam, że zawsze towarzyszyć jej będzie radość z przekazywania wiedzy i pięknych „zbiorów”, które dojrzewają w sercach i umysłach Waszych uczniów, będących jednocześnie obietnicą i podziękowaniem, za Waszą wytrwałość, cierpliwość i zaangażowanie.

Następnie głos zabrali przedstawiciele związków zawodowych: Leszek Tyrna – Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Oddział Cieszyn i Anna Szczerba-Marek – Przewodnicząca Międzyzakładowej Organizacji NSZZ Solidarność Pracowników Oświaty i Wychowania w Cieszynie.

Tego dnia nadano stopnie nauczyciela mianowanego, którym towarzyszyły

słowa przysięgi: "Ślubuję rzetelnie pełnić mą powinność nauczyciela wychowawcy i opiekuna młodzieży, dążyć do pełni rozwoju osobowości ucznia i własnej, kształcić i wychowywać młode pokolenie w duchu umiłowania Ojczyzny, tradycji narodowych, poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej..."

Nie zabrakło także listów gratulacyjnych, wyróżnień oraz wręczenia nagród dyrektorom przedszkoli i szkół oraz nauczycielom. Uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej zakończyła się wspólnym, pamiątkowym zdjęciem. ♦

BSK

Gaudeamus igitur

10 października w Teatrze im A. Mickiewicza hymnem "Gaudeamus igitur" w wykonaniu chóru UTW, zapoczątkowano Jubileuszową Inaugurację Roku Akademickiego 2024/2025 Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku.

fot. BSK

Tego dnia nie mogło zabraknąć życzeń i podziękowań, które na ręce prowadzących złożyli zaproszeni goście, wśród których była również Burmistrz Miasta Cieszyna, Gabrieli Staszkievicz.

- Nigdy nie widać życia lepiej niż jesienią – mówiła podczas Inauguracji Burmistrz Miasta, życząc wszystkim, by te jesienne dni utkane były z uśmiechów, radości i szczęścia! – **Nie ważne, że wieje wiatr, że pada deszcz, zawsze jest pora na ciepły gest! Zawsze jest pora, by powiedzieć – historia Uniwersytetu**

III Wieku to piękna historia. Wyjątkowa. Wasza. Stanowiąca fenomen, który łączy pokolenia, ale i uświadamia nam, że wiek nigdy nie może być barierą w zdobywaniu wiedzy, a tym bardziej w spełnianiu marzeń. Bo marzenia Mili Państwo... nigdy nie przechodzą na emeryturę. Nie biorą urlopu. Walt Disney zwykł mówić: „Śmiech nie przemija. Wyobraźnia nie ma wieku. A marzenia są wieczne”. Niech zatem będzie mi wolno życzyć nam wszystkim, jak tu jesteśmy – odwagi ich spełniania i działań, które pozwolą je urzeczywistnić, za-

mieniać w konkretne cele. Jestem pewna, że rozpoczynający się właśnie nowy rok akademicki, podaruje Państwu mnóstwo wspaniałych okazji, by odkrywać i ubogacać życie o zupełnie nowe doświadczenia. Wierzę też, że owocować będzie wyjątkowymi spotkaniami, energią i aktywnością, które wspólnie tworzyć będą rzeczy wyjątkowe.

Dziękując za zaproszenie na uroczystość i radość wspólnego dzielenia tej pięknej chwili, Burmistrz podkreśliła, że wieloletni wysiłek i zaangażowanie społeczności Uniwersytetu III Wieku w rozwój edukacji i integracji mieszkańców naszego regionu – to wielki powód do dumy dla nas wszystkich. – **Niezmiennie dziękuję za Waszą obecność, za aktywny udział w życiu miasta, ale również za pogodę ducha i udzielanie się na tak wielu płaszczyznach działalności społeczno-kulturalnej. Po stokroć dziękuję, że tak pięknie wypełniacie misję zmieniania świata na lepsze i dopełnianie go po brzegi możliwościami, chęcią, motywacją, wiedzą i doświadczeniem. Dając nam wszystkim wskazówkę, że życie może być piękną przygodą – mówiła, dodając – Cieszyński Uniwersytet III Wieku to nie tylko wspomniane już działania edukacyjne i inicjatywy kulturalne, sportowe czy rekreacyjne. To przede wszystkim ludzie pełni entuzjazmu i chęci do nauki. To dzięki Waszej działalności życie wielu osób w jesieni życia nabiera barw, stając się złotym, pełnym nowych wyzwań wiekiem. Serdecznie Wam za to dziękuję. Władzom Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku życzę twórczych inspiracji i wytrwałości w pełnieniu tej odpowiedzialnej funkcji społecznej, ale też kolejnych pomyślnych lat i sukcesów, okraszanych pięknymi rocznicami oraz realizacją wszelkich zamierzeń i planów. Kochani! Niech Wam się wszystkim darzy, a Uniwersytet III Wieku niech zawsze przynosi Wam radość i satysfakcję. Wszystkiego pięknego.**

Uroczysta inauguracja była również okazją do podsumowań działalności i wspomnień.

Prezentację "20 lat Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku" przedstawiła Teresa Wałga, a wykład Inauguracyjny "Uniwersytety są wieczne" wygłosił prof. dr hab. Ryszard Koziółek. Koncert "Dźwięki muzycznych wspomnień" wykonała Akademicka Orkiestra Smyczkowa. ◆

BSK

fot. BSK

POSZUKUJEMY NAJLEPSZYCH PRAC DYPLOMOWYCH!

Graduation Projects 2024

Zamek Cieszyn zaprasza do wzięcia udziału w 23. edycji przeglądu najlepszych prac dyplomowych z grafiki użytkowej i wzornictwa studentów z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Prace w postaci ilustracji i krótkiego opisu można zgłaszać do 3 listopada 2024 roku.

Graduation Projects to przegląd, którego uczestnikami są dyplomanci kierunków projektowych z Czech, Polski, Słowacji i Węgier oraz obywatele tych państw studiujący poza krajami Grupy Wyszehradzkiej. To okazja by uczelnie pochwaliły się swoimi najlepszymi absolwentami, zaś sami studenci pokazali swoje dyplomy podczas międzynarodowej wystawy. Do przeglądu można zgłaszać prace licencjackie, jak i magisterskie. Dyplomy będą oceniane przez międzynarodowe jury w dwóch kategoriach: 2D i 3D, a więc grafiki użytkowej oraz wzornictwa przemysłowego.

Do przeglądu zgłaszane mogą być prace dyplomowe obronione w okresie od 1 listopada 2023 do 31 października 2024 w uczelniach z krajów Grupy Wyszehradzkiej, bądź przez obywateli Polski, Republiki Czeskiej, Słowacji i Węgier na uczelniach zagranicznych. Szczegóły, w tym, regulamin przeglądu i formularz zgłoszeniowy są dostępne na stronie www.graduationprojects.eu.

Prace laureatów przeglądu zostaną zaprezentowane na wystawie w Cieszylinie w pierwszym kwartale 2025 roku w Zamku Cieszyn. ♦

SM

fot. S. Mańka

FOTOGALERIA

33 8523 588

Piotr Broda *"Pomaluj mi świat na żółto i na niebiesko"*

październik - listopad 2024

Kobięcy strój cieszyński bez tajemnic

19 października zapraszamy do Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, mieszczącego się w Domu Narodowym, gdzie **o godz. 14:00** odbędzie się wernisaż wystawy kobiecego stroju cieszyńskiego i jego elementów z kolekcji Danuty Chwajol, zatytułowanej „Zaolzie zaprasza”. Podczas wydarzenia wystąpi Zespół Regionalny Będowice a następnie prof. Daniel Kadłubiec wygłosi prelekcję pt. „Polska zaolziańska kultura ludowa Śląska Cieszyńskiego”. Nie zabraknie również recytacji polskiej zaolziańskiej poezji ludowej Anieli Kupiec i Ewy Milerskiej.

Zbiory, jakie będą prezentowane na wystawie pochodzą z kolekcji dr Danuty Chwajol – pediatry z Orłowej, która obchodzi swój jubileusz życiowy, a także 40. rocznicę kolekcjonerstwa. Na wystawie zobaczyć będzie można suknie cieszyńskie, żywotki, czepce, biżuterię, itp. Ekspozycja będzie czynna do końca roku, w godzinach pracy COK. Wstęp na wernisaż i na wystawę jest bezpłatny! **COK**

**POLUB CIESZYN
NA FACEBOOK**
fb.com/MiastoCieszyn

Planszówki Cieszą

Klub Miłośników Gier Planszowych "Planszówki Cieszą" serdecznie zaprasza na spotkania w Domu Narodowym. Klub spotyka się podczas cotygodniowych spotkań środowych oraz raz w miesiącu w niedzielę.

Najbliższe, niedzielne spotkanie odbędzie się **20 października o godzinach 14:00-18:00**. Klub jest niewielki i dysponuje jeszcze skromnymi zasobami gier z prywatnych kolekcji, ale na pewno dla każdego znajdzie się coś interesującego! Wstęp jest wolny! **COK**

Obraz gwarowy Śląska Cieszyńskiego i jego geneza

Serdecznie zapraszamy na drugi wykład z cyklu spotkań z wybitnym znawcą kultury i języka Śląska Cieszyńskiego, profesorem Danielem Kadłubcem, poświęcony tematyce gwary. Odbędzie się on w Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego **24 października o godz. 17:00**.

Te spotkania to niezwykła okazja do zgłębienia tajników jednego z najbardziej unikalnych i cennych elementów lokalnej kultury – gwary, która przez wieki kształtowała życie mieszkańców tego regionu. Pod okiem profesora Kadłubca poznacie nie tylko jej bogatą historię, ale także strukturę oraz zasady rządzące gwarą na różnych płaszczyznach: od subtelności fonetyki, przez gramatykę, aż po niezwykle słownictwo. Dowiedziecie się, jak gwarą różnicuje się w różnych częściach ziemi cieszyńskiej – od granicy słowackiej po Bogumin – ukazując bogactwo

i różnorodność językową tego regionu.

Głównym celem spotkań jest nie tylko zrozumienie roli gwary w historii Śląska Cieszyńskiego, ale także praktyczna nauka jej używania. Będziecie mieli okazję nauczyć się, jak posługiwać się gwarą zarówno w mowie, jak i piśmie. Warsztaty obejmą również analizę literatury gwarowej, twórczości lokalnych pisarzy, a także ciekawe ćwiczenia językowe i dyktanda, które pozwolą w pełni opanować tę piękną i unikatową mowę. To wyjątkowa szansa, aby nie tylko wzbogacić swoją wiedzę, ale także doświadczyć, jak żywa i pełna wyrazu jest gwarą. Niezależnie od tego, czy jesteście miłośnikami językoznawstwa, pasjonatami kultury lokalnej, czy po prostu chcecie lepiej poznać swoje dziedzictwo, te spotkania są dla Ciebie! **COK**

Dyskoteka dorosłego człowieka

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na Dyskotekę Dorosłego Człowieka, czyli potańcówkę (nie tylko) dla seniorów! Wydarzenie odbędzie się w sobotę, **26 października o godzinie 17:00** w sali widowiskowej Domu Narodowego w Cieszynie.

Do zabawy zagra Michał Czok. Partnerem wydarzenia jest restauracja Pod Tułem, sponsor poczęstunku dla uczestników potańcówki. Dziękujemy!

Wejściówki w cenie 10 zł dostępne będą tylko w dniu imprezy w kasie COK, na parterze Domu Narodowego. ♦

COK

Księżę Wiktor w OCKiR

Zapraszamy na spektakl „Księżę Wiktor”, czyli najnowszą sztukę Johna Whitewooda. Drugi pokaz spektaklu w wykonaniu działającej w Domu Narodowym grupy teatralnej Scena Otwarta, odbędzie się **25 października o godzinie 17:00** w Osiedlowym Centrum Kultury i Rekreacji na os. Podgórze w Cieszynie.

„Księżę Wiktor” to nowa-stara sztuka Johna Whitewooda wyciągnięta z szuflady. – Wróciliśmy do niej chętnie z potrzeby wejścia w inną przestrzeń po ostatnich występach, w których John mocno przybliżył się do tematu egzystencjalnego. Powrót do ulubionych przez Johna relacji międzyludzkich sprawił, że poczuliśmy lekki powiew świeżości. Jednak wzięcie na tapetę „Księcia Wiktora” to jak wejście na najwyższy poziom

ludzkiej natury albo – najniższy, gdzie bezpośrednio obcujemy z całym wachlarzem najcięższych emocji – pisze grupa.

W sztuce gra nie tylko tytułowy Wiktor, ale jeszcze między innymi jego mama Księżna oraz siostra. Obie panie nie chcą tym razem odpuścić możliwości rządzenia wyspą, po latach w służbie mężczyznom. Mężczyznom, którzy nierzadko ciągnęli naród ku przepaści bawiąc się w wojenki i uprawiając swawole. Kobiety są zdesperowane, by dojść do celu, ale droga okazuje się być moralnie wątpliwa. Jak to się zakończy? Zobaczycie.

Bilety na spektakl w OCKiR w cenie 25 zł dostępne są wyłącznie w przedsprzedaży na stronie www.domnarodowy.pl. ♦

COK

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

Świat makrofotografii

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” wraz z Cieszyńskim Towarzystwem Fotograficznym zapraszają na wystawę fotografii Grzegorza Zawadzkiego. Jej wernisaż odbędzie się **25 października o godz. 18:30** w Galerii Ceglanej, mieszczącej się na parterze Domu Narodowego.

Prezentowana ekspozycja składa się z dwóch części składowych. Pierwsza część to zdjęcia kryształu górskiego, a druga to małe fragmenty obrazu współczesnej malarki i poetki Janiny Partyki-Pojętej. Rejestracja fotograficzna w makroskali wraz z umiejętnym doborem oświetlenia pozwoliły odsonić

szczegóły struktur, niewidzianych gołym okiem.

Grzegorz Zawadzki, który jest autorem wystawy „Świat makrofotografii” to absolwent Policealnej Szkoły Fotograficznej w Katowicach. Początkowo zajmował się fotografią zawodową, ale brak satysfakcji z pracy fotografa skierował jego karierę na zupełnie innej tory. Zainteresowanie fotografią jednak pozostało i dopiero emerytura pozwoliła mu w pełni poświęcić się swojej pasji. Jest członkiem AKF Klaps w Chybiu i właśnie tu znajduje inspiracje do dalszej, twórczej pracy. ♦

COK

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie
serdecznie zaprasza na koncert
Chóru chłopięcego

Stadtsingechor Halle

założonego w roku 1116
Dyrygent: Clemens Flämig

Kościół Jezusowy w Cieszynie,
sobota, 19 października 2024, godz. 17.00

Koncert chóru chłopięcego „**Stadtsin- gechor Halle**”

Fundacja Zdrowia Śląska Cieszyńskie-
go serdecznie zaprasza na wyjątkowy
koncert chóru chłopięcego „**Stadtsin-
gechor Halle**”, który odbędzie się **19
października (sobota) o godz. 17.00
w Kościele Jezusowym w Cieszynie.**

W trakcie koncertu odbędzie się zbiór-
ka na rzecz FZŚC wspierającej zakup
sztucznej nerki dla Stacji Dializ Szpitala
Śląskiego w Cieszynie. Fundacja od wie-
lu lat wspomaga ten oddział a Państwa
wsparcie pomoże w leczeniu pacjentów
wymagających dializ poprawiających ja-
kość ich życia. Czekaj Państwa niezapo-
mniany wieczór pełen pięknej muzyki,
śpiewu i wzruszeń. Koncert dla szlachet-

nego celu, zapraszamy. Wstęp wolny.

Chór „Stadtsingechor Halle” został
założony w 1116 roku. Jest ambasado-
rem edukacji i kultury miasta Halle. Po-
nad 90 śpiewaków w wieku od 9 do 18
lat. Ćwiczą kilka razy w tygodniu przede
wszystkim utwory muzyki sakralnej. Chór
chłopięcy wykona utwory Francesco
Durante, Andreasa Hammerschmidta,
Johanna Michaela Bacha, Johanna Se-
bastiana Bacha, Johanna H. Rolle, Carla
Loewe, Jospa Gabriela Rheinbergera,
Jacquea Berthiera, Clemensa Flämiga
i Johna Rutlera. Kierownictwo muzyczne
sprawuje Clemens Flämig. ♦

CPR

Finisaż **wystawy żywocickiej**

W związku z kończącym się czasem
prezentacji wystawy ŻYWOCICE 1944 na
dziedzinie Muzeum Śląska Cieszyńskiego,
zapraszamy na finisaż wystawy, na
którym chcielibyśmy porozmawiać raz
jeszcze o tragedii żywocickiej, o wystawie
i jej odbiorze, o II-wojennych historiach
i o kwestiach spornych również, o tym dla-
czego zaolziańska prasa paradoksalnie nie
wspominała o wystawie, która jest częścią

zadania „Śląskie Lidice. Osiemdziesiąta rocz-
nica tragedii żywocickiej”, realizowanego ze
środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa
Narodowego w ramach programu Miejsca
Pamięci Narodowej za Granicą. Będzie to
spotkanie dyskusyjne w pełnym tego słowa
znaczeniu, przy herbatce i kawie. Zapraszamy
serdecznie w **środę 23 października
o godz. 16.00** do Sali Rzymskiej. Wstęp
wolny! ♦

MŚC

ŻYWOCICE 1944

Wygaszana Potęga

Mariusz Pyśk - wystawa fotografii
od 24 Października
do 20 Listopada 2024
Oranżeria Zamku Cieszyn

24.10
WERNISAŻ
18:00

zamek cieszyn

CIESZYŃSKIE
TOWARZYSTWO
FOTOGRAFICZNE

PTP
MUZEUM
ENERGETYKI

O czym milczą **cieszyńskie** pomniki

Historię piszą zwycięzcy, a piszą ją nie tylko piórem, ale też i dłutem. Dowodów na to jest w koło aż nadto, a najwyraźniej widać to chyba na przykładzie pamiątkowych tablic i pomników, które powstają i zmieniają się w zależności od tego jaki czas historyczny akurat nastał.

Podróżując symbolicznie w przestrzeni i czasie, prędzej czy później trafimy na stwierdzenie „niemy świadek historii”. Tym niемым świadkiem naszej historii są najczęściej wiekowe budynki, place czy drzewa, które „pamiętają” przełomowe wydarzenia mające miejsce w naszej bliższej lub dalszej przeszłości. Są też miejsca, które nie tylko biernie przyglądają się historii, ale wraz z nią ewoluują, przeistaczają się trwając zarazem. W dzisiejszym wydaniu Wiadomości Ratuszowych przybliżę Państwu dwa ciekawe przykłady takich „niemych świadków historii”, które znajdują się w naszej najbliższej okolicy.

Jednym z takich „niemych świadków historii” jest, aktualnie pusty, cokół w Lasku Miejskim przy ul. 3 Maja, z którego do niedawna na miasto spoglądał książę cieszyński Mieszko I. Nie był on jednak pierwszym władcą stojącym w tym miejscu. Pierwotnie w 1910 roku w inicjatywy niemieckich organizacji rzemieślniczych postawiono tu monument z popiersiem Franciszka Józefa I. Okazją do tego były 80 urodziny cesarza Austro – Węgier, o czym informował napis „Zur Erinnerung an den 80. Geburtstag Sr. Majestät des Kaisers Franz Joseph I.” („Na pamiątkę 80. urodzin Jego Cesarskiej wysokości Franciszka Józefa I.”). Z tego miejsca cesarz patrzył na aleję swego imienia, a także na most Jubileuszowy (dziś Most Wolności) zbudowany w 1903 roku w ramach obchodów 55-lecia jego rządów. Widokiem tym jednak nie cieszył się zbyt długo, bo już w 1918 roku, po przegranej Wielkiej Wojnie na polecenie alianckiej Komisji Administracyjnej strącono go z pomnika (fragment popiersia przetrwał i dziś wyeksponowany jest w muzealnym lapidarium).

Pomnik z popiersiem Franza Josefa I

Jego miejsce zajął wspomniany już wyżej książę cieszyński Mieszko I. Odsłonięcie pomnika autorstwa Jana Raszki nastąpiło 21 czerwca 1931 roku, a o randze wydarzenia może świadczyć chociażby to, że uroczystość na całą Polskę transmitowało Polskie Radio. Od tego czasu to pierwszy książę cieszyński miał stać wśród drzew i doglądać swego księstwa podzielonego granicą. Jemu jednak również los nie sprzyjał. W 1939 r. rządy w Cieszynie przejął niemiecki okupant i pomnik księcia przeniesiono na dziedziniec cieszyńskiego muzeum. W jego miejscu planowano podobno postawić pomnik Adolfa Hitlera, ale na szczęście okupacja okazała się zbyt krótka, by wprowadzić ten plan w życie. Tuż po wojnie, na granitowym cokole, u podstawy obelisku wybito, napis: „Bojownikom o wolność i demokrację, poległym w walce z hitleryzmem, Polska Partia Robotnicza. Cześć ich pamięci.”. Na szczęście w 1957 roku na cokół powrócił Mieszko I Cieszyński i mamy nadzieję, że po krótkiej przerwie spowodowanej remontem obelisku, zostanie on już tam na zawsze.

Drugim miejscem upamiętnienia o historii bogatszej niż zakładali jego twórcy, jest Cieszyńska Nike, czy też Ślężaczka stojąca pod Zamkiem. Oficjalna nazwa tego monumentu to Pomnik Ku Czcii Legionistów Śląskich Poległych za Polskę. Pomnik został odsłonięty 28 października 1934 przy udziale około 15 tysięcy ludzi i miał upamiętniać tych, którzy krew swą przelali w walkach za ojczyznę w tym podczas wojny Polsko – Czechosłowackiej. Niestety, zaledwie pięć lat później, już w pierwszy dzień hitlerowskiej okupacji pomnik został przez Niemców zburzony, a tablice zdeponowane w cieszyńskim muzeum. Do ich ocalenia przyczyniła się grupa harcerzy, która je wykradła i zabezpieczyła w nadziei, że ponownie posłużą cieszyńsiakom w lepszych czasach. Nie stało się to jednak prędko, bo wraz z „wyzwoleniem” miasta przez Sowieców w miejscu Ślężaczki stanął Pomnik wdzięczności Armii Czerwonej, który runął tak jak i cały system dopiero w roku 1989. „Ślężaczka” wróciła na swoje miejsce w 2008 roku za

Pomnik Ślężaczki (fot. W. Wandzel)

sprawą grupy działaczy, którzy od roku 2003 aktywnie współpracowali na rzecz odbudowy pomnika i pomimo kontrowersji zgłaszanych przez naszych południowych sąsiadów, stoi tam aż do dziś.

Na koniec zajrzelismy jeszcze do lapidarium przy Muzeum Śląska Cieszyńskiego, gdzie jak już wyżej pisałem znaleźć można fragment Franciszka Józefa I zdjętego z cokołu w Lasku Miejskim. Stoi tutaj także inny cesarz mianowicie Józef II. Pomnik ten ufundowała Rada Miasta w 1884 roku i ustawiony był na dzisiejszym pl. Dominikańskim. Stał pomiędzy kościołem, a parafią. Usunięty w 1920, schowany w Muzeum od kilku lat znów może „oddychać” świeżym powietrzem i służyć jako miejsce ukrycia dla dzieci bawiących się w chowanego w Parku Pokoju. ♦

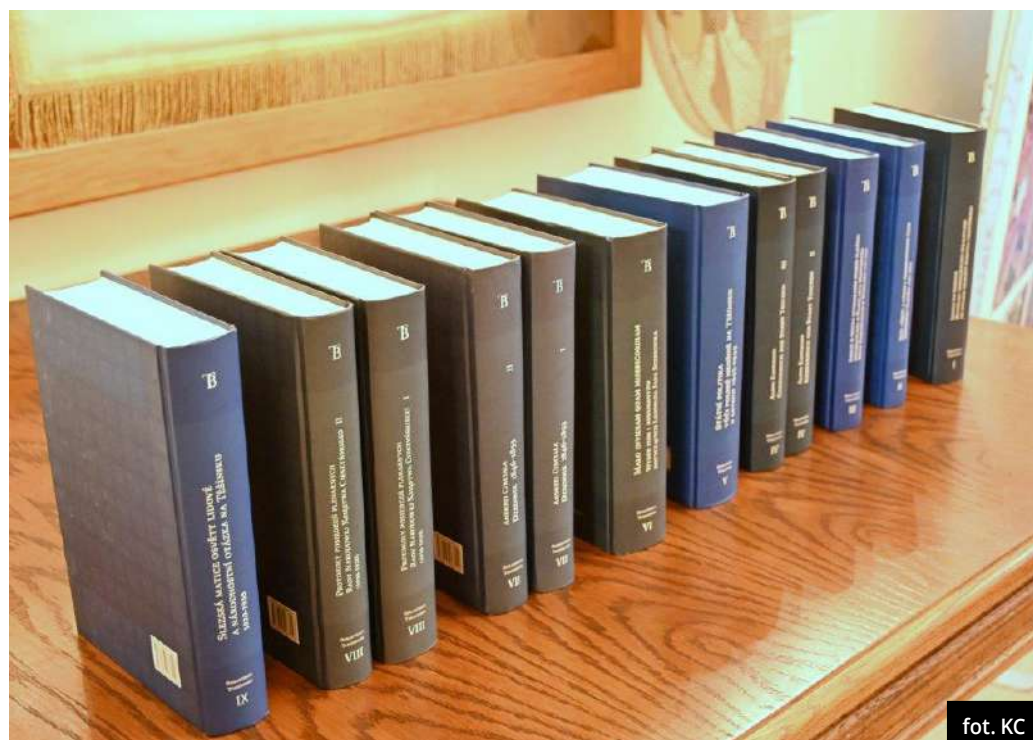
KATARZYNA I MACIEJ RUSSEK/RUSSKIE TRIPY/RED.

Pomnik Cesarza Józefa II (fot. W. Wandzel)

Walka, rywalizacja, koegzystencja

W czwartek, 3 października 2024 r., w cieszyńskim ratuszu odbyła się konferencja poświęcona realizowanemu przez Książnicę Cieszyńską projektowi naukowemu, finansowanemu ze środków „Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki” i zatytułowanemu „Walka, rywalizacja, koegzystencja. Źródła do dziejów wyznaniowych Śląska Cieszyńskiego (od XVI do połowy XIX wieku). Kontynuacja procesu edycji źródeł historycznych w ramach transgranicznej serii wydawniczej »Bibliotheca Tessinensis«”

Zgodnie z założeniami projektu, konferencja, mająca roboczy, specjalistyczny charakter, dopełnić miała wiedzę zespołu badawczego na temat źródeł dotyczących dziejów wyznaniowych Śląska Cieszyńskiego przechowywanych w Polsce, Czechach, Austrii i w Niemczech, aby na tej drodze poszerzyć bazę źródłową stanowiącą przedmiot planowanej edycji, zapewniając jej wszechstronność i gwarantując, iż uwadze edytorów nie umknie żaden istotny materiał badawczy.

Przygotowywana w ramach projektu edycja źródłowa będzie częścią zapoczątkowanej w 2004 r. przez Książnicę Cieszyńską we współpracy z czesko-cieszyńskim Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków w Republice Czeskiej serii wydawniczej pt. „Bibliotheca Tessinensis”, mającej na celu upowszechnia-

nie nieznanymi lub trudno dostępnymi źródeł historycznych odnoszących się do przeszłości Śląska Cieszyńskiego, od średniowiecza po czasy najnowsze. W ramach realizowanego projektu, ukazać się sześć woluminów z edycją źródeł, z których trzy dotyczyć będą Kościoła katolickiego, dwa – Kościoła ewangelickiego, a jeden – wyznawców judaizmu. Złożą się one na trzy kolejne tomy serii, do tej pory obejmującej dziewięć tomów w 13 woluminach.

Podczas otwarcia konferencji historię serii wydawniczej pt. „Bibliotheca Tessinensis”, jej założenia metodologiczne oraz dotychczasowy dorobek przybliżył obecnym dyrektor Książnicy Cieszyńskiej Krzysztof Szelong, który dokonał następnie prezentacji prelegentów oraz zaproszonych gości. Podkreślił przy-

tym rolę prof. Janusza Spyry, który był nie tylko inicjatorem wydania drukiem źródeł do dziejów wyznaniowych, ale przygotował założenia projektu, a następnie objął funkcję jego kierownika. Prof. Janusz Spyrą był też moderatorem konferencji, która odbywała się w trybie hybrydowym, umożliwiającym uczestnikom zarówno bezpośredni, jak i zdalny udział w jej pracach.

Konferencja w nawiązaniu do struktury planowanej edycji podzielona została na trzy części. W ramach pierwszej przedstawiono źródła do dziejów Kościoła katolickiego, w ramach drugiej – Kościoła ewangelickiego, trzecią natomiast poświęcono źródłom dotyczącym śląskocieszyńskich wyznawców judaizmu.

Pierwszym prelegentem był Johannes Schwarz z Wiednia, reprezentujący spółdzielnię europejską „Read-Coop” tworzącą i rozwijającą oprogramowanie Transkribus, który w ramach referatu pt. „Automatische Texterkennung von historischen Handschriften mithilfe von Transkribus” omówił nowoczesne metody automatycznego rozpoznawania tekstów rękopiśmiennych, prezentując oprogramowanie Transkribus, powstające w wyniku kooperacji wielu ośrodków na całym świecie i znajdujące coraz szersze zastosowanie w badaniach nad historycznymi dokumentami. Ilustrując swoje wystąpienie stosowną prezentacją, J. Schwarz przedstawił możliwości, jakie daje wykorzystanie algorytmów sztucznej inteligencji do odczytywania i przetwarzania trudnych do rozszyfrowania rękopisów.

Następnie dr Wojciech Schäffer z Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach przedstawił zachowane w nim źródła do dziejów Kościoła katolickiego na Śląsku Cieszyńskim, zwracając uwagę na fakt zniszczenia podczas II wojny światowej dokumentacji wytworzonej przez cie-

szyński Wikariat Generalny, który sam w sobie był ewenementem. Niemniej w zasobach archiwum przechowywane są inne zespoły akt, w których można odnaleźć kroniki parafialne, np. z Golezowa czy dokumentację budowy kościoła w Istebnej. Z kolei dr Stanisław Jujeczka zdał sprawę z analogicznej kwerendy przeprowadzonej w Archiwum Archidiecezjalnym we Wrocławiu, gdzie znajdują się cenne źródła, jak księgi święceń nowych kleryków i materiały z wizytacji, także w Księstwie Cieszyńskim. Na temat procesu fundacyjnego konwentu dominikanów w Cieszynie, na podstawie źródeł zakonnych, wypowiedział się dr Tomasz Kalisz OP z Krakowa, który zaprezentował najstarsze dostępne dokumenty.

Materiały do dziejów protestantyzmu zachowane w zbiorach Oberkirchenrats w Wiedniu omówił Ao. Univ. – Prof. Dr Karl Schwarz, który zauważył, że dokumenty te są wielojęzyczne: większość w języku niemieckim, ale także w czeskim i polskim. Częściowo wykorzystali je historycy Kościoła ewangelickiego, m.in. Oskar Wagner i Herbert Patzelt. Dalej dr Paulina Kalinowska-Wójcik, archiwistka związana z UŚ, analizowała źródła do dziejów kościoła Jezusowego w Cieszynie przechowywane w Archiwum Książąt Pszczyńskich. Znajdują się w nim materiały dotyczące nie tylko budynku, ale finansów parafii czy obsady pastorów i nauczycieli. Najwięcej z nich pochodzi z lat panowania w Pszczynie Erdmana II Promniza, który wspierał protestantów przez 42 lata swoich rządów do 1745 roku.

Kolejny referat wygłosił kierownik Archiwum Tschammera w Cieszynie, który przedstawił referat pt. „Archiwum Tschammera – podstawowy zasób archiwalny do dziejów Kościoła ewangelicko-augsburskiego na Śląsku Cieszyńskim”. Prelegent rozpoczął od krótkiego rysu historycznego Archiwum Tschammera, a następnie scharakteryzował zawartość tego unikalnego zasobu zawierającego bogatą kolekcję dokumentów związanych z funkcjonowaniem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego na Śląsku Cieszyńskim, w tym akta parafialne, korespondencję, księgi metrykalne oraz inne materiały o znaczeniu historycznym.

Następny prelegent dr Łukasz Barański w wystąpieniu pt. „Materiały w archiwach zborów powstałych na Śląsku Cieszyńskim po 1781 r.” omówił zawartość archiwów parafialnych zborów powstałych po ogłoszeniu Patentu tolerancyjnego dla ewangelików przez cesarza Józefa II, czyli znajdujących w granicach Republiki Czeskiej – m.in. Bystrzycy, Ligotki Kameralnej, Błędowic oraz powstałych na terenie polskiej części Śląska Cieszyńskiego – Ustronia,

Wisły, Golezowa, Jaworza oraz Bielska.

Mgr Anna Radziejewska z Krakowa omówiła historię oraz zawartość niezwykle interesującego choć krótko funkcjonującego Śląskiego Centralnego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu, którego akta znajdują się w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu.

Z kolei dr Daniel Spratek wskazał na znaczne rozproszenie źródeł do dziejów petyzmu hallskiego i herrnhuckiego, z którym największy kontakt mieli ewangelicy cieszyńscy, w tym wygnani ksiądz Johann Adam Steinmetz i nauczyciel rektor szkoły ewangelickiej Jerichovius. Dokumenty te znajdują się nie tylko w Archiwum Frankego w Halle czy Unitätsarchiv w Herrnhut (listy prywatne, akta szkolne, życiorysy), ale także w Moravian Archives (Bethlehem) w Pensylwanii w Stanach Zjednoczonych, w Holandii, a nawet w Indiach (misje braci morawskich).

Część trzecią poświęconą źródłom wyznaniowym judaizmu otworzył kierownik projektu prof. dr hab. Janusz Spyra, który zaprezentował referat pt. „Źródła o cieszyńskich Żydach w archiwach wiedeńskich (na podstawie informacji pracowników Institut für die Geschichte der Juden in Österreich, St. Pölten)”. W swoim wystąpieniu opowiedział o materiałach archiwalnych przechowywanych w wiedeńskich instytucjach. Szczególną uwagę poświęcił wzmiankom o rodzie Singerów, najstarszym rodzie cieszyńskich Żydów, którzy jako prominentna rodzina kupiecka, mieli szerokie powiązania z wieloma miastami europejskimi, a odnalezione w archiwach dokumenty dostarczają cennych informacji o ich wpływach i działalności.

Kolejnym prelegentem był mgr Daniel Baránek z Pragi, który wygłosił referat

pt. „Prameny k dějinám těšínských Židů v Národním archivu a dalších pražských archivech”. Wystąpienie dotyczyło źródeł znajdujących się w praskich archiwach, w tym Narodowym Archiwum, które dokumentują historię cieszyńskich Żydów. Baránek omówił szeroki wachlarz dokumentów, takich jak korespondencje, rejestry handlowe i akty prawne, które pomagają zrozumieć dynamikę życia żydowskiej społeczności w Cieszynie na tle sytuacji w Czechach i na Śląsku.

Trzecie wystąpienie, które wzbogaciło dyskusję nad żydowską przeszłością Śląska Cieszyńskiego, wygłosił mgr Pavel Kocman z Brna, który przedstawił referat pt. „Prameny k dějinám těšínských Židů v moravských archivech”. Podczas swojego wystąpienia bardzo skrupulatnie zrelacjonował odnalezione w źródłach brneńskiego archiwum wzmianki o cieszyńskich Żydach.

Konferencja mająca roboczy ekspercki charakter, spełniła oczekiwania jej organizatorów, stając się dla uczestniczących w niej badaczy płaszczyzną wymiany informacji o pracach nad gromadzeniem oraz analizą źródeł trzech różnych wyznań, przede wszystkim zaś dostarczając zespołowi edytorskiemu wszechstronnej wiedzy na temat mapy rozproszonych materiałów źródłowych, które stać się powinny przedmiotem ich zainteresowania badawczego. Konferencja poprzedziła zorganizowane następnego dnia posiedzenie Rady Naukowej serii „Bibliotheca Tessinensis”, tworząc dobrą podstawę do odbywającej się w jego trakcie dyskusji. Tym bardziej, że członkowie Rady w większości sami uczestniczyli w pracach konferencyjnych. ♦

AGNIESZKA LASKOWSKA
RENATA CZYZ

fot. KC

ZAKOŃCZYŁ SIĘ 33. FESTIWAL TEATRALNY BEZ GRANIC

Złamany szlaban dla polskich i czeskich spektakli!

Po dziesięciu intensywnych dniach wypełnionych spektaklami, koncertami, spotkaniami i wystawami, dobiegł końca 33. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Bez Granic/Bez hranic. Podczas finałowego wieczoru ogłoszone zostały wyniki głosowania publiczności oraz werdykt profesjonalnego, międzynarodowego jury. Swoje wyróżnienie przyznała także Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka oddział regionalny w Cieszynie.

Tegoroczna edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Bez Granic/Bez hranic silnie oddziaływała na emocje uczestników święta teatru nad Olzą. Przez cały czas jego trwania mogli oni podziwiać różnicowane pod wieloma względami spektakle, a także uczestniczyć w bogatym programie wydarzeń towarzyszących. Program został bowiem dopięty na ostatni guzik, trafiając

Spektakl "Cervena Karkulka", fot. org.

"Žena filmového kritika", fot. org.

"Pědy", fot. org.

Rosjan, których nie potrafimy zrozumieć w reżyserii Jakuba Skrzywanka (Teatr Polski w Podziemiu, Wrocław, koprod. Instytut im. Jerzego Grotowskiego i Wrocławski Teatr Pantomimy) oraz Žena filmového kritika w reżyserii Tomáša Dianišky (Divadlo Pod Palmovkou, Praha).

Podczas finału tegorocznej edycji festiwalu swoje wyróżnienie przyznał także Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka oddział regionalny w Cieszynie, które w dowód pamięci i uznania zasług w dziele

budowania dobrosąsiedzkiej współpracy kulturalnej społeczeństw odebrała Ewa Gołębiowska.

33. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Bez Granic zorganizowany został przez cieszyński oddział regionalny Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej oraz stowarzyszenie Člověk na hranici. Współorganizatorami byli Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie, Zamek Cieszyn i Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy. ♦

KS

do każdej grupy odbiorców. Nie dziwi więc wysoka frekwencja oraz zaangażowanie widzów w wybór najlepszego spektaklu.

W głosowaniu publiczności zwyciężyły ex aequo: plenerowe Pědy (Teatr Sztuka Ciała) i dziecięce: Červená Karkulka / Червона шапочка (Divadlo Drak) oraz To TUTU, które uzyskały średnią ocen 5,0. Kolejne miejsca zajęły: Zbrodnia i kara... (Teatr Polski w Podziemiu) – 4,96; Franz a kavka (Divadlo Na zábradlí) – 4,83; Kora. Boska (Teatr Nowy Proxima) – 4,74.

Z kolei międzynarodowe jury w składzie: Dorota Buchwald (PL), Karel Král (CZ), Miron Pukan (SK) nagrodę Złamany Szlaban przyznało ex aequo przedstawieniom: ZBRODNIA I KARA. Z powodu zbrodni

"Zbrodnia i kara", fot. org.

Odłóż telefon i żyj!

14 października, Komendant Powiatowej Policji w Cieszynie inspektor Arkadiusz Bloch wspólnie z Zastępcą Burmistrza Miasta Cieszyna Krzysztofem Kaszturą zainaugurowali akcję pod hasłem „Odłóż telefon i żyj!”. Powodem podjęcia takich działań są zdarzenia z udziałem pieszych uczestników ruchu drogowego. Wielu z tych zdarzeń można by było uniknąć, gdyby pieszy przechodząc przez jezdnię lub torowisko zachował szczególną ostrożność, upewniając się, że przejście jest bezpieczne. Niestety, często zaabsorbowani różnymi sprawami, w tym również swoimi telefonami komórkowymi, nie zwracają uwagi na otaczających ich świat i tracą życie pod kołami samochodów. A wystarczy tak niewiele – po prostu odłożyć telefon i żyć!

Wydarzenie miało swój początek w rejonie cieszyńskiej galerii handlowej przy Rondzie Księstwa Cieszyńskiego. Komendant wspólnie z Zastępcą Burmistrza namalowali na przejściach dla pieszych pierwsze napisy, które mają skłaniać pieszych do tego, by podczas spaceru odłożyli swoje telefony na chwilę do kieszeni i rozejrzeli się, czy rejon drogi i przejścia jest bezpieczny. Akcja ma skłonić przede wszystkim do zadbania o swoje bezpie-

czeństwo, a co za tym idzie, zwiększyć świadomość uczestników ruchu w najważniejszym aspekcie – największym gwarantem naszego bezpieczeństwa jesteśmy my sami i nasze zachowanie na drodze.

„Odłóż telefon i żyj!” – tego rodzaju napisy pojawiają się w wielu miejscach Cieszyna w rejonie przejść dla pieszych. Realizowane wspólnie z cieszyńskim magistratem działania mają na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych i zmniejszenie liczby zdarzeń z ich udziałem. W tym roku na terenie miasta doszło do sześciu zdarzeń z udziałem pieszych, zginęła jedna osoba.

Pamiętajmy, że stosując dobre praktyki tak proste w zastosowaniu, jak odłożenie telefonu przed przejściem przez jezdnię

fot. KPP Cieszyn

w celu upewnienia się, że nic nie nadjeżdża, czy założenie chociaż niewielkiego elementu odbłaskowego, by być lepiej widocznym, naprawdę może uratować nam życie ♦

KPP CIESZYN

fot. KPP Cieszyn

LEGO & ROBO

Zapraszamy na warsztaty w ramach inicjatywy

Meet and Code 2024 w Pracowni Orange:

21 - 23 X g. 16:00 - 17:30 podstawy konstruowania

i programowania robotów z klockami LEGO Spike

21 - 23 X, g. 17:30 - 19:00 - warsztaty druku 3D

połączone z robotyką - w tym "walki robotów"

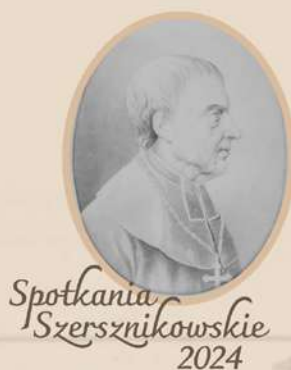

Warsztaty dla dzieci w wieku 8 - 14 lat poprowadzi

Leszek Cimała, ilość miejsc ograniczona

zapisy tel. 536 050 906

Pracownia Orange, ul. Kossak-Szatkovskiej 6

Spotkania
Szersznikowskie
2024

WŁADYSŁAW MICHAŁ ŻAGAN

(CHORĄGIEW KSIĘSTWA CIESZYŃSKIEGO)

**PRZY STOLE Z KSIĘCIEM CIESZYŃSKIM,
CZYLI JADŁO I KULTURA STOŁU
W ŚREDNIOWIECZU**

30.10.2024 ŚRODA, GODZ. 17.00

**MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO,
UL. RECERA 6, CIESZYN**

PREZENTACJE '24

Wystawa zbiorowa Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego

Bożena Bochenek, Kazimierz Branny, Piotr Broda, Stanisław Bujok, Jerzy Chachlowski,
Stefan Chromik, Jadwiga Czekan, Damian Dabkowski, Małgorzata Dyjak, Jan Dzida,
Marcin Kamiński, Janusz Kolondra, Michał Konecki, Małgorzata Krawczyk, Karolina Kubica,
Michał Kuzyk, Tadeusz Maciejczek, Jerzy Pustelnik, Mariusz Pyśk, Beata Zbylut

Wystawy towarzyszące:

Pomaluj mi świat na żółto i na niebiesko

(01.10 – 30.11)

Piotr Broda – ul. Głęboka 52

Górskie wyprawy

(25.10 – 22.11)

Bożena Bochenek i Stanisław Bujok – Ekotradycja ul. Bobrecka
spotkanie autorskie 11.11 godz 18:00

Wygaszana Potęga

(24.10 – 20.11)

Mariusz Pyśk – Oranżeria Zamku Cieszyn
wernisaż 24.10 godz 18:00

Gość specjalny – Grzegorz Zawadzki

(25.10 – 31.10) Świat makrofotografii

COK Cieszyn, Galeria ceglana – Rynek 12
wernisaż 25.10 godz 18:30

foto: Iskra Wody / Beata Zbylut

25.10.2024 - 24.11.2024
Galeria 12 COK Cieszyn

wernisaż
25.10 godz 18:00

Na wernisażu wystąpi duet akordeonowo-fletowy "The Argument" - Maja Pyśk i Barbara Pyśk

Zbigniew Prochner zwycięzcą ALTZ Cieszyn 2024

Zakończyły się rozgrywki Amatorskiej Ligi Tenisa Ziemnego Cieszyn 2024 organizowane przez Wydział Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie. Niestety w związku z powodzią, która nawiedziła nasze miasto i bardzo uszkodziła korty tenisowe znajdujące się przy Hali Widowiskowo-Sportowej w Cieszynie, nie wszyscy uczestnicy mogli rozegrać ostatnie ligowe mecze. Mimo to, udało się wyłonić najlepszych trzech zawodników tegorocznej edycji ligi.

Bezkonkurencyjny okazał się pan Zbigniew Prochner, który wygrał wszystkie mecze. Na drugim miejscu rozgrywek zakończył pan Petr Herda, a na najniższym stopniu podium stanął pan Paweł Wróbel.

W minioną niedzielę **13 października** 2024 roku podczas Gali Sportu Cieszyńskiego, najlepsi zawodnicy odebrali statuetki, medale, dyplomy oraz karty podarunkowe.

Gratulujemy! ♦

WS

fot. WS

Ruszyło cieszyńskie lodowisko

Od **14 października 2024 roku (poniedziałek)** funkcjonuje cieszyńskie lodowisko znajdujące się w Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków! Zapraszamy na ogólnodostępne ślizgawki.

Przed zaplanowaniem wizyty polecamy sprawdzić harmonogram dostępności, który jest opublikowany wraz z cennikiem na stronie sport.cieszyn.pl w zakładce „obiekty” – lodowisko.

Zapraszamy! ♦

WS

Przekazywanie pamiątek sportowych

W tym roku mija 115 lat od założenia w roku 1909 w Cieszynie Towarzystwa Sportowego Piast. Od tego momentu w sposób zorganizowany toczy się historia cieszyńskiego sportu. W związku z mijającą rocznicą Burmistrz Miasta Cieszyna zwraca się do mieszkańców, działaczy klubów sportowych, sportowców z prośbą o podzielenie się posiadanymi informacjami, dokumentami i pamiątkami, które odzwierciedlają historię cieszyńskiego sportu. Udostępnione materiały i pamiątki zostaną sfotografowane, zeskanowane i w formie elektronicznej udostępnione na stronie internetowej sport.cieszyn.pl.

Jeśli jednak zechcecie Państwo pozostawić dla potomnych te pamiątki, to znajdą one swoje miejsce na stałej wystawie tworzonej w Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków.

Prosimy zatem o przekazywanie materiałów wraz z opisem **do 31 grudnia 2024 r.**

Całość akcji koordynuje Wydział Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ul. Kochanowskiego 14 w Cieszynie tel. 33 479 43 93 w godzinach pracy Urzędu Miejskiego. ♦

WS

Z orlika na stadion

W poniedziałek 7 października drużyna chłopców klas 4-6 brała udział w turnieju piłki nożnej "Z orlika na stadion". Po dwóch wygranych meczach zajmujemy pierwsze miejsce i awansujemy do finału powiatowego.

Wyniki spotkań:

- Dwójka Cieszyn – SP Kaczyce 7:0
- Dwójka Cieszyn – SP Hażlach 3:1

Drużyna w składzie: Ogierman Szymon, Kołodziej Łukasz, Zielke Mateusz, Purszke Adam, Górniak Szymon, Volker Tymoteusz, Eryk Iłowski, Jeleń Filip, Purszke Mateusz ♦

SP-2

Fot. SP-2

INFORMACJA O NABORZE WNIOSKÓW NA DOTACJE DO INWESTYCJI EKOLOGICZNYCH PLANOWANYCH DO REALIZACJI W 2025 ROKU

Burmistrz Miasta Cieszyna zawiadamia, że **w terminie od 9 października do 15 listopada 2024 r.** włącznie, przeprowadzony zostanie nabór wniosków o udzielenie z budżetu Gminy Cieszyn dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, **planowanych do realizacji w 2025 roku**, a polegających na:

■ ograniczeniu niskiej emisji (np. poprzez zastąpienie niskosprawnych pieców węglowych piecami gazowymi, olejowymi, elektrycznymi; podłączenie budynku do sieci ciepłowniczej; wykorzystanie alterna-

tywnych źródeł ciepła, takich jak systemy solarne lub pompy ciepła),

■ uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej (poprzez likwidację zbiorników na nieczystości ciekłe bądź przydomowych oczyszczalni ścieków i podłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, za pośrednictwem przyłącza grawitacyjnego bądź ciśnieniowego; wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków na terenach Gminy Cieszyn, znajdujących się poza obszarem aglomeracji),

■ zwiększeniu retencji wód opadowych na terenie miasta poprzez realizację sys-

temów do gromadzenia wód opadowych i ograniczania ich odpływu w miejscu powstawania (poprzez zakup i montaż bądź wykonanie zbiorników i infrastruktury technicznej do magazynowania/retencjonowania i wykorzystania wód opadowych lub przeprowadzenie prac instalacyjno-remontowych umożliwiających dostosowanie wyłączonych z eksploatacji osadników na nieczystości ciekłe, bądź przydomowych oczyszczalni do funkcji magazynowania/retencjonowania i wykorzystania wód opadowych).

O dotacje mogą się ubiegać podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych (w tym osoby fizyczne), które są posiadaczami mieszkalnych budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych lub lokali mieszkalnych położonych w granicach administracyjnych Gminy Cieszyn.

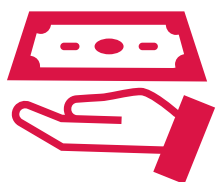
Formularze wniosków dostępne są w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego oraz na stronie internetowej Cieszyna (bip.um.cieszyn.pl). Wypełnione wnioski wraz z wymaganymi załącznikami można składać bezpośrednio w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego na parterze budynku Ratusza, w godzinach pracy Urzędu, bądź przesłać drogą pocztową na adres: Urząd Miejski w Cieszynie, Rynek 1, 43-400 Cieszyn (terminem złożenia wniosku jest data jego wpływu do Urzędu).

Blizsze informacje uzyskać można bezpośrednio w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Rynek 1, pok. 117, tel. 334794271, 334794272, e-mail: ochrona@um.cieszyn.pl ◆

OŚR

Fot. mat. pras.

TERMINY PŁATNOŚCI OBOWIĄZUJĄCE W ROKU 2024

Podatek rolny i od nieruchomości:

- ◆ I rata – 15 marca
- ◆ II rata – 15 maja
- ◆ III rata – 15 września
- ◆ IV rata – 15 listopada

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- ◆ I rata – 15 kwietnia
- ◆ II rata – 15 lipca
- ◆ III rata – 15 października
- ◆ IV rata – 15 stycznia

Podatek od środków transportowych:

- ◆ I rata – 15 lutego
- ◆ II rata – 15 września

Opłata od posiadania psa: 31 marca

Opłata za wieczyste użytkowanie: 31 marca

Opłata za dzierżawę roczną: 31 marca

Konto Bankowe – PKO BP w Cieszynie

Nr konta – podatki, opłata od psa, opłata skarbową:
94 1020 2313 0000 3002 1123 4970

Nr konta – użytkowanie wieczyste, dzierżawy, zezwolenia alkoholowe, mandaty straży miejskiej:
24 1020 2313 0000 3602 1122 7206

Nr konta – opłata za gospodarowanie odpadami
89 1020 2313 0000 3202 1123 4962

BUDŻET OBYWATELSKI 2025

Zapraszamy do głosowania na projekty zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego 2025! Głosowanie odbędzie się w terminie od 21 października 2024 r. do 3 listopada 2024 r. na platformie internetowej <https://cieszyn.budzetobywatelski.pl>
By oddać głos należy skorzystać z formularza elektronicznego zamieszczonego na stronie internetowej <https://cieszyn.budzetobywatelski.pl>. W ramach oddanego głosu każdy mieszkaniec Cieszyna może zaznaczyć tylko jeden projekt.

Osoby chcące oddać głos, a nieposiadające dostępu do Internetu, mogą poprzeć wybrany przez siebie projekt, głosując w następujących miejscach:

- Urząd Miejski w Cieszynie, Rynek 1,
- Biblioteka Miejska w Cieszynie, ul. Głęboka 15 oraz w jej filiach: ul. Wąska 2, ul. Cieńciały 1, ul. Kamienna 3c, ul. Srebrna 6.

Lista projektów dopuszczonych do głosowania

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	Szwarny gym na dworze	4	Cieszyn teren między ulicami: Hallera, Śniegonia, Tomanka	107.000,00 zł
2.	Filmoteczka	5	Cieszyn Kino „Piast”	71.000,00 zł
3.	„Mamo – znajdź swój wentyl”	6	<u>Budynki Gminy Cieszyn:</u> COK Dom Narodowy Biblioteka Miejska Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Zamek Cieszyn	49.620,00 zł
4.	Kalisteniczny Park Wspólnego Treningu	9	Cieszyn dz. nr 7/17 obr. 17 teren przy Osiedlu Bobrek Zachód	120.800,00 zł
5.	„O! Hallera!” - Leśna strefa ciszy i relaksu w centrum Cieszyna	10	Cieszyn dz. nr: 8/87, 8/89 obr. 52 tereny zielone przy ul. Hallera	240.000,00 zł

Lista projektów, które nie są dopuszczone do głosowania

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	Nasz wspólny Cieszyn – Murale łączące dziedzictwo kulturowe Cieszyna i społeczność	2	Cieszyn ul. Bielska 11a ul. Stawowa 13	103.400,00 zł
2.	Kaj je hasiok?	3	Cieszyn	157.000,00 zł
3.	„Rodzicu – razem może nam być łatwiej”	7	<u>Budynki Gminy Cieszyn:</u> COK Dom Narodowy Biblioteka Miejska Zamek Cieszyn	36.740,00 zł
4.	„Oaza zdrowia i relaksu” – budowa tężni solankowej na Piastowskim	8	Cieszyn dz. nr 7/7 obr. 21 teren przy Osiedlu Piastowskim	250.000,00 zł

Informacje o bieżących wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych znajdują się na stronie **sport.cieszyn.pl** oraz na **facebook'u SportowyCieszyn**, a także na stronach i w mediach spo-

łecznościowych poszczególnych klubów i stowarzyszeń, których wykaz i linki do ich stron internetowych znajdują się na stronie **sport.cieszyn.pl**.

Zachęcamy kluby i stowarzyszenia do

aktualizowania treści na swoich stronach i mediach społecznościowych oraz o przekazywanie bieżących informacji do Wydziału Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie na adres e-mail: **sport@um.cieszyn.pl**. ♦WS

ZAKŁAD BUDYNKÓW MIEJSKICH W CIESZYNIE W DRODZE PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO PRZEZNACZA DO NAJMU ŁOKALE UŻYTKOWE PRZEZNACZONE DO PROWADZENIA DOWOLNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ:

- ♦ przy **ul. Frysztańskiej nr 40** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **37.75 m²**,
- ♦ przy **ul. Głębokiej nr 35** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **76.16 m²**,
- ♦ przy **ul. Nowe Miasto nr 12** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **41.20 m²**

Ogłoszenia o przetargu zostały podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjnej = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o. Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Lokalowym ZBM, tel. 33 852 37 52.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA OGŁASZA USTNY PRZETARG NIEOGRANICZONY NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE DZIERŻAWY CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI GMINY CIESZYN Z BRAKIEM MOŻLIWOŚCI ZABUDOWY TRWALE ZWIĄZANEJ Z GRUNTEM Z PRZEZNACZENIEM NA CEL REKREACYJNY.

Nieruchomości położona w Cieszynie, ul. Działkowa (działka nr 1/5 obr. 16) o powierzchni 340 m². Część przeznaczona do dzierżawy zaznaczona została na poniższym obrazku nr 5:

Okres dzierżawy: **czas nieoznaczony**.

Z uwagi na przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego większości przedmiotowego obszaru pod projektowaną drogą, na dzierżawionych gruntach nie można wznosić budynków i budowli trwale związanych z gruntem, a w przypadku rozwiązania umów dzierżawy wszelkie nakłady, ulepszenia przedmiotu dzierżawy i nasadzenia, o ile nie ma możliwości ich zabrania przez dzierżawcę, nie podlegają zwrotowi. Gmina Cieszyn w wieloletniej prognozie finansowej nie planuje na najbliższe lata budowy drogi.

Przetarg odbędzie się w dniu **24 października 2024 r.** w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Rynek 1 (II piętro) o godzinie 12:00.

Stawka wyjściowa przyjęta do przetargu wynosi 0,64 zł/m². Stawka ta będzie stanowiła podstawę do określenia wysokości rocznego czynszu dzierżawnego, płatnego do 31 marca każdego roku. Czynsz dzierżawny podlegać będzie rocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Termin waloryzacji przenosi się na kolejny rok w przypadku, gdy podwyżka czynszu nie przekracza 15,00 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług uzyskana w przetargu stawka czynszu zostanie zwiększona o obowiązującą stawkę podatku VAT (aktualnie 23 %).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest **wpłacenie wadium w wysokości 100,00 zł.** Wadium należy wnieść przelewem na konto bankowe bądź wpłatą gotówkową na konto bankowe **do dnia 21 października 2024 r.** Za termin wpłaty wadium uważa się datę wpływu środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie PKO Bank Polski nr **12 1020 2313 0000 3102 1123 5233**.

Szczegółowe ogłoszenie o przetargu zostało zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz na tablicy Ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie. Bliższych informacji w tej sprawie można zasięgnąć pod numerem telefonu 33 4794 231.

UPRZĘJMIE INFORMUJEMY, ŻE TRWAJĄ NASTĘPUJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

♦ z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały **w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości przedsiębiorców, którzy ucierpieli w wyniku powodzi w miesiącu wrześniu 2024 r.** (zarządzenie nr 0050.546.2024 z dnia 15 października 2024 r.) – **do 29 października 2024 r.**

♦ z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały **w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości przedsiębiorców, którzy ucierpieli w wyniku powodzi w miesiącu wrześniu 2024 r.** (zarządzenie nr 0050.545.2024 z dnia 15 października 2024 r.) – **do 29 października 2024 r.**

RAPORT Z PRZEBIEGU KONSULTACJI Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W sprawie przeprowadzenia konsultacji z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie określenia na rok 2025 wysokości stawek podatku od nieruchomości.

Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie określenia na rok 2025 wysokości stawek podatku od nieruchomości. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji wynika ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 571 z późn. zm.), zaś ich tryb określony został w uchwale Nr XVII/180/20 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 22 kwietnia 2020 r. roku w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 3472).

Konsultacje trwały od dnia 25 września 2024 roku do dnia 9 października 2024 roku.

Ogłoszenie o konsultacjach umieszczone zostało w trybie określonym w przytoczonej powyżej uchwale: na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl zakładce Konsultacje) oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie, na stronie internetowej Cieszyna.

W odpowiedzi na ogłoszenie, w wyznaczonym terminie do Urzędu Miejskiego w Cieszynie nie wpłynęła żadna opinia w sprawie przedmiotowego projektu uchwały, złożona przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z § 3 ust. 4 załącznika uchwały Nr XVII/180/20 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, obowiązek przeprowadzenia konsultacji uważa się za spełniony również w przypadku braku opinii.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA INFORMUJE, O KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH Z MIESZKAŃCAMI CIESZYNA PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA W SPRAWIE UCHWALENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII MIASTA CIESZYNA NA ROK 2025

Projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.cieszyn.pl, na stronie internetowej www.cieszyn.pl i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.), w związku z § 4 ust. 1 i § 5 załącznika do uchwały Nr XVII/179/20 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Cieszyna (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 30 kwietnia 2020 r., poz. 3471), Burmistrz Miasta Cieszyna zaprasza do składania uwag i opinii do dnia 28 października 2024 r.

Uwagi należy przysyłać w formie pisemnej do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie, ul. Skrajna 5 lub na e-maila: poczta@mops.cieszyn.pl

KINO "PIAST"

facebook.com/kinocieszyn, tel. 33 852 04 26

●Pełny repertuar kina Piast, mieszczącego się przy ul. Ratuszowej 1, znajduje się na profilu kina na Facebooku: www.facebook.com/kinocieszyn.

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

●Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfantego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

●każda sobota, g. 9:00 parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (przed salą sportową al. J. Łyska 21), parkrun.pl/rejestracja

GMINNA RADA DZ. POŻ. PUBL.

tel. 33 4794 346, grdpp@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego odbędzie się **24.10 o godz. 10:00** w COK Dom Narodowy.

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

●**24.10, g. 17:00** "Obraz gwarowy Śląska Cieszyńskiego i jego geneza" – spotkanie z prof. Danielem Kadłubcem

●**24.10, g. 17:00** "Muzyka Ogińskich" – prof. dr hab. Tadeusz Trzaskalik (organizator: Cieszyński Uniwersytet III Wieku)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

●**18.10, g. 18:00** Koncert "Stanisław Soyka – 106. Rocznica powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego"

●**19.10, g. 16:00 i 19:00** Spektakl "Lumbago"

●**20.10, g. 16:00 i 18:30** Spektakl "Rozdżinne rewolucje"

●**23.10, g. 19:00** Spektakl "Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu"

●**24.10, g. 17:30** Spektakl "Przesyłka z za światów"

●**25.10, g. 18:00** Artur Andrus recital kabaretowy

●**26.10, g. 16:00 i 19:00** Spektakl "Wyjście Awaryjne"

●**27.10, g. 17:00-22:00** Koncert "Z Tobą chcę oglądać świat"

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

●**18.10, g. 17:00** "Tajemnicze Bali i rejs na Komodo" – Magdalena Gumowska i Mariusz Łapiński

●**22.10, g. 17:00** "Od środka" – promocja tomiku i spotkanie autorskie z Alicją Santarius

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

●**Wejścia na ekspozycję:** wtorek, czwartek: g. 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00; środa: g. 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00; piątek, sobota: g. 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00; niedziela: g. 10:00, 12:00, 14:00

●**23.10, g. 16:00** Finisaż wystawy „Żywoci-ce 1944” z prezentacją publikacji

●**30.10, g. 17:00** Spotkania Szersznikowskie: "Przy stole z księciem cieszyńskim, czyli jadło i kultura stołu w średniowieczu"

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukartwa.pl, tel. 508 200 248

●**24.10, g. 16:00-18:00** Wernisaż wystawy – "Polski ekslibris 1918-2024 z kolekcji Mieczysława Bielenia"

INNE

●**19-20.10, g. 9:00** "Festiwal Męskiego Zdrowia Psychicznego: Mężczyzna na warsztat" (Miejsce/ Organizator: Attentus – Laboratorium Rozwoju – ul. Głęboka 25/ Stowarzyszenie PrzysiańMy, kontakt: 692-542-870)

●**19.10, g. 17:00** Koncert chóru chłopięcego STADTSINGECHOR HALLE (Kościół Jezusowy)

●**21-23.10, g. 16:00-19:00** „Lego & Robo” – warsztaty z robotyki z klockami Lego (Fundacja Aktywności Społecznej Cieszy-nianka, SM Cieszyńnianka, ul. Zofii Kossak-Szatkowskiej 6; tel 536 050 906)

●**22.10, g. 17:00-22:00** Chat cajt i planszówki – spotkanie językowe przy grach i herbacie (Herbaciarnia Laja)

●**28.10, g. 16:00** "Zapalić słońce na Ziemi" – o energetyce termojądrowej – dr inż Bogdan Ficek (SM Cieszyńnianka, sala konferencyjna, ul. Zofii Kossak-Szatkow-skiej 6)

●**29.10, g. 17:00-22:00** Chat cajt i planszówki – spotkanie językowe przy grach i herbacie (Herbaciarnia Laja)

KONCERT CHARYTATYWNY

Wsparcie dla zwierząt i ich opiekunów po powodzi.

 **Serce
Wygrywa!**
vol. 1

20.10.2024

16:30

Cieszyński Ośrodek Kultury DOM NARODOWY
WSTĘP: zbiórka do puszek

Norman Power
(16:30)

Roch Czerwiński,
Marek Wojtynek i The Moons
(17:00)

Besides

(18:30) + VJ JOSKA

Fundacja dla Zwierząt i Środowiska
"LEPSZY ŚWIAT"
oraz Cieszyński Ośrodek Kultury
"DOM NARODOWY"
zapraszają na Koncert Charytatywny
z którego środków przeznaczone zostaną
na wsparcie dla zwierząt i ich opiekunów
po wrześniowej powodzi.

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania

Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób

dotkniętych przemocą w rodzinie

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon:
33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207

www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00-20:00 i wt., śr. 11:00-15:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54

Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą nie-

dzieľę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTY-
WA" – spotkania w każdą srode o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3

Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą
niedzieľę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii

„Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej

(Stowarzyszenie PrzysiańMy)

ul. Bielska 92, całodobowy tel. 33 500 06 07
wt: 7:00-12:00, śr: 7:00-13:00, pt: 11:00-20:00

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

**Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego
w Cieszynie, ISSN: 1234-1746. Nakład: 4500
szt.**

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,

e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Beata Neumann,

Jacek Kasperczyk, Anna Paściak, Agnieszka

Niczyporuk, Łukasz Kazimierowicz, Barbara

Stelmach-Kubaszczuk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka
Krasicka

Druk: KOLUMB Krzysztof Jański, ul. Kaliny 7,
41-506 Chorzów

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
oraz opracowania redakcyjnego tekstów
zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

RAGNAR

Ten uroczy czteromiesięczny szczeniak z powodu ciężkiej choroby opiekunki pozostał sam na świecie. Trafił do naszego Przytuliska, ale zaraz jedna z naszych wolontariuszek zabrała malucha do domu tymczasowego. Psiak natychmiast zaprzyjaźnił się z psim rezydentem, i mimo, że wcześniej siedział przez wiele dni sam, natychmiast nabrał wigoru i jest już radosnym psiakiem. Ragnar jest miksem owczarka niemieckiego, wyrośnie na dużego psa. Został zaszczepiony pierwszą dawką szczepionki na choroby wirusowe, przed nim jeszcze druga dawka. Zostanie też odrobaczony i zaczipowany przed adopcją, ale już teraz można go poznać. Kontakt w sprawie adopcji: Fundacja "Lepszy Świat" pod numerem 669 223 033 lub 782 717 771 (lub sms z imieniem psiaka jeżeli nie odbieramy).

TOLA

Tola wraz z siostrą została odłowiona jako dzika, nie mająca kontaktu z człowiekiem suczka. Zabraliśmy ją ze schroniska do naszego przytuliska, aby wolontariusze mogli nad nią codziennie pracować, uczyć zaufania do człowieka, chodzenia na smyczy i kontaktu ze światem. Na razie postępy są niewielkie, sama w kojcu podchodzi i spokojnie można ją ubrać, ładnie spaceruje, ale boi się wszystkiego tego co widzi i wszystkich odgłosów, potrzebuje domu z drugim psem, który nauczy ją pewnych zachowań. Jest malutka, zdrowa, zaszczepiona, zaczipowana, wysterylizowana. Gdy Tola pójdzie do adopcji zabierzemy jej siostrę, aby także miała szansę na dom. Jeśli ktoś chciałby dać Toli domek prosimy o kontakt z Fundacją "Lepszy Świat" pod numerem 669 223 033 lub 782 717 771 (lub sms jeżeli nie odbieramy).

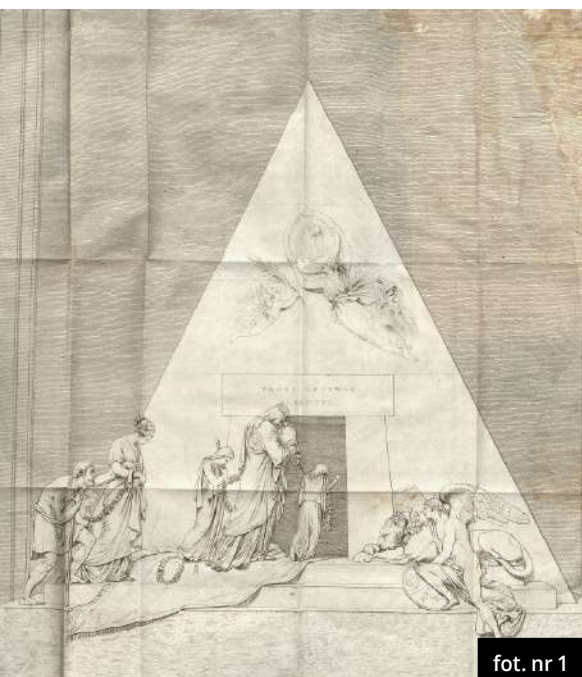

LEPSZY ŚWIAT
FUNDACJA DLA ZWIERZĄT I ŚRODOWISKA
KRS.0000366266

Arcyksiężniczka Maria Krystyna

Usytuowany w sąsiedztwie pałacu Hofburg, wiedeński kościół augustianów pełnił funkcję kościoła dworskiego i do dziś mieści wiele pamiątek po austriackiej dynastii panującej. Najbardziej imponującą z nich stanowi pomnik księżnej Marii Krystyny, którego dokumentacja zachowała się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej.

Arcyksiężniczka Maria Krystyna przyszła na świat 13 maja 1742 r. jako piąte z szesnastorga dzieci cesarowej Marii Teresy. Podobno cieszyła się szczególnymi względami matki, uzyskała nawet zgodę na wyjście za mąż za wybranka swego serca zamiast zawarcia małżeństwa politycznego. Wybrankiem Marii Krystyny został Albert Kazimierz Wettin (1738-1822), syn króla Polski Augusta III. Zaślubiny księżęcej pary odbyły się w Wiedniu 8 kwietnia 1766 r. Matka panny młodej nadała młodym małżonkom w lenno Księstwo Cieszyńskie. Piękna i inteligentna, Maria Krystyna biegle władała kilkoma językami obcymi, była też obdarzona talentem malarskim. Artystyczne zamiłowania dzieliła z małżonkiem, koneserem sztuki i właścicielem ogromnej kolekcji rycin, tzw. Albertiny, będącej jedną z największych w świecie kolekcji grafiki.

fot. nr 1

Para rezydowała w Bratysławie, później w austriackich Niderlandach i Wiedniu. Księstwem cieszyńskim zarządzała na odległość za pośrednictwem Komory Cieszyńskiej (książę Albert po raz pierwszy odwiedził Cieszyn w 1805 r., Maria Krystyna nie zawitała tu nigdy). Albert Sasko-Cieszyński założył m.in. hutę żelaza w Ustroniu, ufundował ratusze w Cieszynie, Skoczowie i Strumieniu, kościoły katolickie w Dobrej i Strumieniu oraz ewangelickie w Bystrzycy i Nawsiu. W sferze jego niezrealizowanych planów pozostał natomiast remont cieszyńskiego zamku, który po przebudowie mógłby pełnić funkcję księżęcej rezydencji. 24 czerwca 1798 r. Maria Krystyna zmarła w Wiedniu w wieku 56 lat, nie pozostawiając potomków. Spadkobiercą księżęcej pary został adoptowany przez nich syn cesarza Leopolda II, brata Marii Krystyny – Karl Ludwig Johann Josef Habsburg (1771-1847), który po śmierci Alberta został kolejnym księciem cieszyńskim.

Maria Krystyna pochowana została w wiedeńskim kościele kapucynów, jej serce złożono natomiast w kościele augustianów. W świątyni tej dla upamiętnienia ukochanej żony książę Albert ufundował imponujący monument, który wykonał wybitny włoski rzeźbiarz Antonio Canova (1757-1822). Dzieło, wykute w białym marmurze kararyjskim, ma formę piramidy sięgającej 5 metrów wysokości. W jej górnej części umieszczony jest medalion z portretem zmarłej, u podstawy wyobrażono otwarte wejście, a nad nim łaciński napis: „Uxori optimaе – Albertus” (Najlepszej żonie – Albert). Pomnik przedstawia moment wejścia do wnętrza piramidy żałobnego orszaku, na czele z alegoryczną postacią cnoty niosącej urnę i dwiema dziewczętami trzymającymi pochodnie, za którymi podąża alegoria miłosierdzia, prowadzącego niewidomego starca. Po prawej stronie wejścia przedstawione zostały zasmucone postaci lwa oraz ducha opiekuńczego, a także herby księżęcej pary. Pomnik, emanujący nastrojem smutku, w symboliczny sposób przedstawia cnoty zmarłej i moment jej przejścia w zaświaty.

Interpretacji dzieła, pełnego odniesień do symboliki antycznej, podjął się

fot. nr 2

urodzony w Gandawie historyk i filolog Egidius Carol Josephus van de Vivere (1760-1826). Swą pracę ogłosił drukiem w 1805 r. w Rzymie pt. „Le mausolée de S.A.R. Marie-Christine d'Autriche”. W tym samym roku jego dzieło zostało przełożone na niemiecki i opublikowane w Wiedniu pt. „Mausoleum oder Grabmahl Ihrer Königlichen Hoheit Mariä Christinä, Erzherzogin zu Österreich, [et] c. [et]c. ausgeführt durch Herrn Chev. Ant. Canova, zu Wien, in der Augustiner Hof-Pfarrkirche”.

Edycję tę znaleźć można w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej, gdzie w trakcie jej opracowania udało się ustalić interesujące szczegóły na temat współautorów książki. Jej tłumacz, kryjący się pod kryptonimem „J. J. Cz.”, jest prawdopodobnie tożsamy z osobą Josepha Czösch (?-1820), kuratora biblioteki księcia Alberta. Interesująca jest również kwestia autorstwa dołączonej do książki pokażnej (44 x 38 cm) ryciny przedstawiającej wygląd pomnika. Jej autorem, podpisanym jako „J. Merz”, był zmarły przedwcześnie artysta Jacob Merz (1783-1807) z Zurychu, który od 1802 r. studiował w Wiedniu. Poznał tu Antoniego Canovę, pracującego nad pomnikiem Marii Krystyny i uwiecznił jego dzieło w pięknym miedziorycie. ♦

MAŁGORZATA SZELONG
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Fot. nr 1 – Do publikacji dołączona jest efektowna miedziorytowa tablica o pokaźnych rozmiarach 44 x 38 cm.

Fot. nr 2 – Albert Sasko-Cieszyński i Maria Krystyna, obraz nieznanego autora, XVIII wiek.